

neboli významného člena rodiny, kterého se může vyskytovat v různých významech. V tomto kontextu je významného člena rodiny obvykle označováno

členem rodiny, který má významnou pozici nebo vliv v rodině. Tento člen může být například rodičem, starším bratrem nebo sestrou, nebo i jiným členem rodiny, který má významnou pozici nebo vliv v rodině.

Amelina | Mariina předtucha | 10. května 2018 | 10

Mariina předtucha

Amelina

Máme tu obyčejnou ženu. Její jméno je Marie. Ale je skutečně její? Copak může jméno někomu patřit? Nám nepatří nic. Jen krásné bílé Mariino tělo je více její než někoho jiného a dokud ještě dýchá, tak má, zdá se, vratkou převahu. Ale těla zdravých mužů v odvodovém věku už patří státu. To je normální, stejně jako těla žen nebyla jejich, dokud nosily ty muže. A o jméno Marie se dělí s cizími ženami po celém světě a se smyšlenými svatými, k nimž se ty ženy modlí. Marie se nemodlí. Na vesnici, kde vyrůstala, stál místo kostela dům kultury a služeb.

Město je v obležení a ona by se už chtěla naučit modlit. Má strach – a jen ten strach skutečně patří jí.

V kanceláři, kde Marie pracuje, o strachu nikdo nemluví. V kancelářích úspěšných společností není zvykem o tom mluvit. Všechno je jako vždy. Pracujeme, povídá šéf. Jen občas v dálce něco zaduní, jako... Marii nenapadá, co by to tak mohlo v dálce dunět?

Má okousané nehty – všímá si toho pozdě, když už si toho všimli všichni, na začátku porady, když rozdává papíry. Na nehtech má oprýskaný lak, okraje jsou roztřepené a kůže kolem nehtů je červená, jako popálená. A papíry také nejsou v pořádku, je v nich nějaká neuvážená chyba.

„Co se děje, Marie? Stalo se něco?“

Marie mlčí. Zdá se jí, že se toho stalo tak moc.

„Na cos myslela, když jsi dělala ten výkaz?“ dívají se a čekají.

A strach jí svírá hrdlo, protože už je to tady, začalo to – ona je tím místem, odkud se začal hroutit svět. Právě toho se bála, to tušila, když jí prsty běhaly po klávesnici a vyťukávaly čtvrtletní výkaz jako sonátu. Za městem něco dunělo. Neslyšeli jste to? Třeba předstíráte, že to neslyšíte? Ona to nedokázala, jednoduše se vyděsila více než ostatní. A muselo k tomu dojít – všichni si všimli, že už tu není s nimi – je jinde.

Zrcadlo na dámských záchodech se spiklo se světlem a směje se. Jako by světlo a tma prosily Marii, aby si vybrala, jakoby schválně jí ukazují všechno to množství tváří, které by mohly být její. Když je světla víc, už skoro nemá kruhy pod očima, pohled vypadá živě, dokonce cílevědomě, připadá si sama sebou, úspěšnou manažerkou, ženou s nadějí na budoucnost. Tma houštěne a kruhy se pod zvlhlýma očima rozrůstají, jako by se jí už přihodilo něco strašného – válka, hlad nebo smrt blízkých, a možná že dokonce všechno najednou, a rty jsou tmavé jako hrozny těsně před svou proměnou ve víno.

Než se z nich stane třeba Cabernet Sauvignon. Takový, který popíjeli minulé léto. Minulé léto – to je hodně hodně dálko, s manželem ještě tehdy byli spolu, a země byla celá a nepoškozená a budoucnost... A nejde o to, že ji muž opustil kvůli manažerce z marketingu... Ty tmavé kruhy s tím nemají absolutně nic společného, opravdu, i když lidé, kteří ji teď v té zasedací místnosti pomlouvají, si určitě myslí něco jiného.

Ještě je možné jí ho donést, brečí Marie na záchodě, opravit všechny chyby. Možná že se válka doopravdy zastaví, toto město nezasáhne. Nebo alespoň tuto kancelář.

Má děti – syny. Manžel posílá dost peněz – ze země, kam chtěli utéct spolu. Je to tak lepší, že utekl. Marie tak aspoň nemusí mít strach z poštáka.

„Něco nového?“ ptá se starší z nich.

„Všechno v pořádku.“

Kluci se urážejí. Ale možná že i v kanceláři se lidé k sobě vzájemně chovají, jako se chováme k dětem. Možná že je to opravdu tak?

„Jezte! Honem!“ a sama jim jde příkladem. Ale lžíce plná červeného boršče se chvěje, když ji žena zvedá k ústům a těsně před ústy... S odporem hází lžíci na stůl; červená stríká na ubrus a do tváře Mariiným dětem a na stěny jejího bytu.

„Fuj!“

„Co je, mami?“

„Na lžíci je něco... Hned.“

Spěchá ke dřezu a ruce si myje a myje, ale najednou... Ještě jedna kapka. Něco žlutého a hustého připomínajícího smůlu ze stromů. Tady, na palci a na ukazováčku, a na prsteníčku, tam, kde ještě zůstala stopa po zásnubním prstenu, a všude zpod Mariiných nehtů... Fuj!

Utíká do koupelny a strká ruce pod vodu a nedívá se, bojí se podívat na své prsty – dívá se jen do zrcadla. Tam je Marie stejná jako minulé léto – skoro stejná, jen trochu vylekaná.

Proč to všechno, Bože, říká poprvé. Vysvobod nás. Z našich měst a doby, z těch nemocných těl, když bude třeba.

(Tak se teď učí modlit ženy, jejichž matky je nenaučily Otčenáš).

Kluci klepou na dveře.

„Hned tam budu, už jdu...“

Říká, ale nejde nikam, volá mámě, té, která ji nenaučila se modlit:

„Mami! Mami, vezmi si děti k sobě. Musím k doktorovi. Ano, já vím, že už je toho příliš... Jsem ti moc vděčná.“

Volá jiné ženě:

„Táňo? Táňo, musím si vzít volno. Jsem nemocná, jenom nevím, jestli budu mít potvrzení. Není to virus. I když, kdo ví. Ano, hlas mám v pořádku, to je něco jiného... Copak neznáte jiné nemoci kromě nachlazení a chřipky?!"

A zavěsí – bojí se, že řekne nějakou hloupost a rozbije telefon. Něco dál prýští z konečků jejích prstů.

Marie se bojí. Dokonce se bojí jít k lékaři. Hledá odpovědi na internetu, ale nejde to – žlutá látká zaplavuje klávesnici, nemá dost hadrů, popadne tedy froté ručník, ale nepomáhá to, zatímco ji utírá, teče to dál. A Marie běží ke starému příborníku, kde na třetí poličce, mezi matčinými servisy stojí záprášená ikona, a modlí se buď k malému Kristovi v náručí té nejdůležitější z Marií, nebo k porcelánovému servisu Madonna. A znova se do otupění dívá na televizi, aby na sebe zapomněla, protože o sebe se tolik bojí, sebe je jí tak líto, ale strach o sebe ještě nikoho nezachránil, a na obrazovce jsou hrdinové a mučedníci, a téměř svatí. Marie se dívá a nevšimne si, že už stojí v teplé nazloutlé louži...

Do koupelny, strčit ruce pod vodu, a znova se modlit – k zrcadlu, k pořujícím se rtům, k panenkám rozšířeným strachy – k sobě, ještě normální.

A prsty roní žlutavou šťávu, a oči – ty nejvšednější slzy. „Proč já?“ ptá se Boha. Vysvobod nás. Zachraň nás z tohoto města a zbab nás této doby.

Povídá se, že před třemi dny všichni doopravdy slyšeli výbuchy z té strany. Ale tam v dálce ve skutečnosti bouchalo něco jiného – přesvědčuje sama sebe Marie. Mučedník být nechce a být hrdinkou jednoduše nemůže.

„Mami, odvez děti k sestře do Poltavy... Já zůstanu tady, dám tady na to pozor. Stejně mám práci.“

„Máš potvrzení?“ Marie mlčí. „Ptám se tě znova, potvrzení máš?“

Marie mlčí. Myslela si, že se vyspí a že to přejde. Ale sny jí pouštěly vlastní televizní pořady. Zdálo se jí o prstech. Škrábaly hlínu, jako by to byla kůže. A Marii se navíc zdálo – vždyť je to sen a ve snu je možné všechno – že země je od škrábanců rozbolavělá. Země zůstává tam, pod krátkými ošklivými nehty, a křičí a pláče a není možné ji ukonejšit žádnou ukolébavkou z těch, které Marie zpívala svým synům. Probouzí se, protože země tam u ní, pod nehty, bolí tak, že se to nedá vydržet.

Ještě je tma. Je tma, uvědomí si tedy, že to všechno byl jen sen. Má radost, zapne světlo, aby se podívala, že pod nehty nic není.

Ale ono tam něco je. Na bílém prostěradle se jako švábi rozlézají nažloutlé skvrny.

„Jaké potvrzení? Ale no tak...“ prosí Marie.

A Táňa se na ni dívá s odporem. Marie by se na sebe dívala stejně. V kanceláři chodí v rukavicích, ještě k tomu v létě. Dobře, Táňo, že o tom nevíš. V supermarketu došly gumové rukavice, takže na každý prst pod rukavicemi natáhla úplně obyčejný prezervativ. No, je to jejich nejlepší uplatnění v mé domě po dlouhé době – Marie je roztrpčená i veselá. A bojí se už o něco méně.

Když jí na poradě rukavice začnou pomalu vlnit, skoro nepanikaří. Jen posunuje svůj notebook a dělá, jako že poslouchá, stejně jako všichni.

„Marie, a co si o tom myslíš ty?“

„Já?“

„Podle tebe je to normální?“ naléhá Táňa.

„Co?“

Všichni od ní něco čekají. Ale ona ve skutečnosti jejich rozhovory neslyšela, neví, vůbec netuší, jestli je to normální nebo ne.

„Poslyš, a můžeš načrtnout schéma distribuce od nás do Syrexu?“

„No... Existují dvě varianty,“ vzpomíná si její normální část, která zůstala ještě od minulého léta, „s různým počtem prostředníků, což závisí na...“

„No tak to nakresli, Marie!“

Marie vstává a zapotáčí se. Ale možná je to naopak. Stojí pevně na zemi, kterou rozechvívá zemětřesení. Poněvadž zemětřesení bylo – věci se přemístily: naše oblíbené filmy se nám odcizily, knížky, jimž jsme věřili,

přišly o svou moc, cíle, které jsme si stanovili, se ukázaly jako malicherné, země, z níž jsme chtěli utéct – je naší vlastí, a život, který si Marie tak dobře naplánovala...

Možná že prostě stojí nohama pevně na třesoucí se zemi? A všichni ti klidní muži a ženy, kteří si zemětřesení nevšimli, se za chvíli skáčí ve svých černobílých oblecích jako domino. Bere si fix, ale neudrží ho, protože ruce má kluzké a vlhké.

„Nechceš si sundat rukavice?“

„Ne, děkuji,“ a bere si jiný fix, černý.

Drží ho tak pevně, tak soustředěně, jako se člověk drží obyčejné věci, této kanceláře a léta za okny, fix nemůže žádným způsobem vyklouznout.

Kreslí, ale výsledek je nějaký divný. Granátové jámy místo uzlů schématu, místo finančních vazeb zákopy.

V místnosti, stejně jako tady, se rozhostí hrobové ticho. Marie si myslí, že obrázek se moc nepovedl, ale někdo nahlas říká, nebo snad potřetí opakuje otázku:

„Marie, co to je?“

A ona pochopí, co mají na mysli, když se všichni zvednou ze svého místa, obklíčí ji jako město, začínají ji obléhat. Něco žlutého se vsakuje do šedého prošlapaného koberce.

„Co to je?“

„Já... jsem jenom nemocná. Vždyť jsem vám to říkala...“

Někdo jí stahuje rukavici a pravá ruka jí visí volně podél těla, je vlhká, s hladkou bílou kůží potřísňovanou něčím hnusným. S prezervativem na palci.

„To je hnis!“ křičí Tečana. „Má tam hnis!“

„Fuj, možná je to nakažlivé...“ říká někdo zcela neohleduplně.

„Proč jsi vůbec chodila do práce?“

„Bože...“

Ještě něco povídají. Pak už si pamatuje na čtverce kancelářských lamp a cizí, ještě cizejší tváře...

„Proč mi to nedošlo? Hnis. Hniju zevnitř.“

Všechno je jasné a kvůli tomu znova a znova ztrácí vědomí. A tam, v bezvědomí, je jí dobré, jako už dávno ne.

Je to nemocnice. Z vysokého stropu bije Marii do očí umělé světlo.

„Jak se cítíte?“

Aby mohla na otázku odpovědět, musí se podívat na konečky svých prstů, jestli to už přestalo.

„Marie,“ oslovuje ji lékař jejím jménem. „Musíte pochopit, že jsme stáli před velice složitou volbou.“

Ale ne, ještě ne, samozřejmě nechápe – a nemůže pohnout rukama.

„A můžu se podívat na své prsty? Je tam ještě...“

„Marie...“

Prosí ji, aby se uklidnila. Firma hradí léčení, má samostatný pokoj, i televize tu je. Ne, zprávy ne. Protože teď jsou takové zprávy, že... Lepší bude

pořad o byznysu nebo kultuře. A opravdu člověk, který vypadá jako doktor, jí zapíná televizi, a tam nejsou zprávy, ale skupina v zářivých kalhotách tančí něco velmi lidového, a děvčata ve zvonových sukňích – to je určitě ta „kultura“. Muž, bílý na pozadí červených sukňí, ještě něco říká a Marie rozeznává slova „amputace“ a „jediné východisko“. A rozpláče se.

Doktor odchází a Marie cítí, jak jí něco stéká po tvářích. V televizi se místo kultury objevuje náboženství a pěkná žena vypráví o ikonách a zázracích, ukazuje krásnými prsty na ikonu jedné z mnoha svatých Marií. A ta, která není tou nejkrásnější, se pak rozpláče o to více. Kvůli nespravedlnosti, kvůli tomu, že musí žít v této době, v tomto městě, v tomto těle bez prstů, bez svých okousaných nehtů, které už nikdy nezachrání manikérka Lesja ze salónu naproti práci.

Žena z televize povídá, že nikdo neví, proč právě tato ikona, toto zobrazení, a právě teď, začíná ronit svatý olej. Mnozí si myslí, že mučedníci vysílají znamení těžkých časů, další věří v hojivou sílu tohoto zázraku.

Slzy Marii zaslepují a nemá je čím utřít, víc už nic nevidí a její tvář je vlažná a měkká jako vosková svíčka. Slyší dunění v dálce a někdo přiběhne, aby ji uklidnil, ale sám se leká a volá další a další a další lidi.

Zajímalo by mě, přemýšlí Marie, jestli mi vyříznou oči.

Ne, myslím, že to jednoduše nestihnu – výbuchy se blíží k městu.

Já se nebojím, šeptá tak, jako by přijímal tuto dobu i město a všechno, co přijde. Nebojím se. Já nepláču – svatý olej nejsou slzy. A vy se nebojte a neplaťte. Jsem s vámi, jedna z vás, náhodná Marie, taková, jakou si město zaslhuje.

Přeložila Karolina Juráková